

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta a 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Slovenski odvetniki.

O priliki Prešernove slavnosti se je vršil včeraj dopoldne ob 10. uri v občinski posvetovalnici občni zbor „Zveze slovenskih odvetnikov“, katerega se je udeležilo okoli 30 slovenskih odvetnikov iz vseh slovenskih pokrajin. Zastopani so bili tudi notari. Opazili smo žalostno dejstvo, da se je od 23 ljubljanskih slovenskih odvetnikov udeležilo občnega zbora le pet odvetnikov. To je pač vse obsodbe vredna mlačnost! Toliko časa bi si pač vsi ljubljanski slovenski odvetniki lahko pritrgali, da bi se enkrat na leto posvetovali o pravicah slovenske pri sodiščih! Ker bo o zborovanju in nekaterih važnih izjavah itak izšel komunike, se omejimo danes le na nekaj podatkov.

Občni zbor je otvoril društveni predsednik g. dr. Karol Triller. Društvo šteje sedaj 63 članov, še marsikoga slovenskih odvetnikov in odvetniških koncipientov ni pri društvu. Na zborovanju so se čule ostre pritožbe, kako mačehovski, se ravna s slovensčino pri sodiščih posebno po omejenih slovenskih pokrajinah ter se je sklenilo spraviti to postopanje v javnost ne samo v domačih listih, ampak tudi v tujih ter storiiti tudi druge korake, da se te za pravno državo kričeče razmere osvetle. V posameznih slučajih se vsled odločnega nastopa dosega uspehi. Soglasno je bila sprejeta resolucija dr. Majaronova, da se z obžalovanjem konstatira, da najvišje sodišče še vedno ne upošteva zakona, da bi v civilno pravnih zadevah izdajalo razsodbe v jeziku prvotne sodbe. Občni zbor zahteva, da se to zgodi! Glede sodnih izvedencev in njihovih slovenskih izjav se je doseglo pred ljubljanskim deželnim sodiščem nekaj uspehov. Tudi v tem oziru se bo dalje delovalo.

Sledila so nato poročila o justičnih razmerah v posameznih slovenskih pokrajinah. Posebno zanimivo je bilo poročilo gospoda dr. Brejca o sodnijskih razmerah na Koroškem. Pri deželnem sodišču sedaj v kazenskih zadevah zagovarja lahko slovenski, okrajna sodišča pa postopajo kakor se jim zdi. Justično ministrstvo na pritožbe niti ne odgovarja. Jezikovna nesposobnost mnogih uradnikov spravlja stranke v silne žrtve. Za dokaz, kako se na višjih mestih informirani o naših razmerah, smo čuli tekom debate značilno izjavo bivšega justičnega ministra Steinbacha, ki je začuden gledal neko deputacijo, ki mu je pravila o Slovacih na Koroškem ter je končno povedal, da se mu je vedno pravilo, da se ondi govori le „Rosenthalerdialekt“.

O justičnih razmerah na Stajerskem sta poročala dr. Rozina in dr. Krašovec, ki sta se posebno pritoževala o ekspanzivnosti nemškega uradništva in o zatiranju slovenskega uradništva. Tekom debate se je čulo, da v Mariboru le dve pisarni vedno slovenski uradujeta in da so mnoge pisarne, katere v mariborskem okrožju Slovenci vodijo glede tega še jako na slabem. Na to pravimo: Bodi to drugače, ali naj pa slovenska javnost obračuna s takimi pisarnami!

O justičnih razmerah na Primorskem je poročal dr. Rybař med drugim: Višje dež. sodišče v Trstu ima samo laške napise. Sodnijske razmere na Goriškem so boljše, le okrajno sodišče za kaz. zadeve v Gorici dela izjemo. Dež. sodišče ima samoslovenski in samolaški pečat. Slovenci odločno zahtevajo, da se razmere pri trgovskem in pomorskem sodišču, kljub nasprotovanju tržaške trg. zbornice zboljšajo. Stari žalostni odnosi so še vedno pred trž. porotniki. Najslabše je v Istri. Le ondi, kjer je slovenski odvetnik, se v jezikovnem oziru kolikor toliko pravično postopa. Pri višjem dež. sodišču je le na papirju slovenski senat, v tem senatu pa sede sodniki, ki niti besedice ne razumejo slovenski. Posebno je treba obsojati razločevanje pri imenovanjih in da se ne gleda dovolj na jezikovne zmožnosti. Dr. Rybař je prijemal „Vzajemno podporno društvo“ v Ljubljani,

češ, da pošilja nemške vloge k tržaškim sodiščem kjer vendar nimajo nobenega pomena, ker so uradniki Lah, Slovenci in Hrvati. Sklenilo se je obrniti na društveni odbor, naj se to predružači.

Na predlog dr. Pretnerja se je sklenilo, zahtevati zboljšanje jezikovnih razmer pri delavskem razsodišču v Trstu in da državna pravdnitva proti slovenskim obtožencem povsod vlagajo slovenske obtožnice.

Pri volitvah v odbor je bil izvoljen dosedanj odbor. Članarina je ostala neizpremenjena.

Pri slučajnostih se je na predlog dr. Trillerjev sklenilo, da pristopi „Zveza slov. odvetnikov“ z zneskom 200 K kot ustanovnik društva slov. odvetniških pomožnih uradnikov v Celju. To društvo želi ustanoviti lastno bolniško blagajno ter je prosilo, naj bi odvetniki ukazali svojim uradnikom, da pristopijo tej blagajni. To je bilo odklonjeno, sprejet pa je bil predlog dr. Majaronov, da misel za ustanovitev lastne bol. blagajne društvo simpatično pozdravlja, da to teženje podpira ter želi priti v dotiko z odborom društva odvetniških uradnikov, da se skupno dogovori o tem in o organizaciji za starost in onemoglost ter se o tem na prihodnjem občnem zboru „Zveze slov. odvetnikov“ poroča.

Predsednik je ob pol 2 uri popoldne zaključil občni zbor.

Rusko-japonska vojska.

Mirovno vprašanje.

Pariz, 15. julija. Witte se je s carjem pogovarjal o svojem mirovnem poslanstvu. Wittejevo pooblaščenje ni polno močno, ampak precej omejeno. Car mu je označil svoje stališče; car dela velike težave, ker se ne more sprijazniti z zelo težkimi pogoji Japonske. Najbrže se bo ruska vlada vendar upognila. Witte ni nikakor carju ljub, vendar je edini, ki more državo rešiti poloma. Domnevajo, da bo Witte porabil svoj vplivni položaj in preustroji predsedstvo ministrskega sveta, ki je dosedaj bilo brezpomembno, v središče vse državne oblasti. Witte bo vzel seboj kot pomožnega svetovavca državnega svetovavca Gorodaseca, ki pozna položaj v Ameriki.

Berlin, 15. jul. Tukajšnji diplomati menijo, da bo Witte po miru izkušal ustvariti rusko-japonsko zvezo. Witteja pričakujejo v Washington.

Berlin, 15. jul. Witte se odpelje to sredo iz Peterburga v Paris. Witte dobi za svoje poslanstvo pavšalno vsoto 5000 rubljev in 400 rubljev povrh.

Berlin, 15. julija. „Berliner Zeitung“ poroča iz Peterburga. Witte se poda v New York na brzoparniku „Kaiser Wilhelm III“ 26. t. m.

Dunaj, 16. jul. „Pol. Korr.“ poročajo iz Londona: Japonci so zadovoljni z imenovanjem Witteja. Doslej ni Japonska dosti pričakovala od mirovne akcije, ker je ruska vlada bila na nejasnem kaj naj počne. Sedaj pa se je položaj izboljšal, dasi tudi imenovanje Wittejevo ne znači skorajšnjega sklepa miru.

Peterburg, 16. julija. Po londonskem poročilu „Novega Vremena“, se položaj za brzi mir slabša. Pred čuškimo zmago bi se bili Japonci zadovoljili brez vojne odškodnine, sedaj pa, posebno še po črnomorski vstaji, so se njih zahteve zvišale. Japonska hoče pridobiti, kolikor mogoče velik kos ruskega ozemlja, da bi pozneje lahko posegla po celem ruskem obrežju ob Tihem morju. Angleški politiki so vznemirjeni vsled visokih japonskih zahtev. Sedaj že Angleži in vsi drugi narodi priznavajo, kako neizogibno je potrebna velesila Rusija za evropsko ravnotežje. Sedaj že angleški rusofobi žele Rusiji častnega miru in miru doma.

Kitajci in mir.

Dunaj, 14. julija. Kitajski državniki dementujejo govorico, da je ruska vlada

podpihovala Kitajsko, naj povdarja ob priliki sklepanja miru svoje suverenne pravice v Mandžuriji.

Japonsko prodiranje na Sahalinu.

London, 14. julija. Iz Tokia poročajo: Dve križarki in štiri torpedolovci so pod varstvom topniškega ognja vsega brodevja iz Krcali drugi pehotni oddelke. Rusi se niso upirali, Japonci so zasedli uradna poslopja, svetilnik Kondo in zaplenili vse oglje in državno posest.

Tokio, 15. julija. (Uradno.) Japonski vojni oddelek na Sahalinu poroča, da je japonska pehota pregnala Ruse iz Vladimirovke in Blijneje in zasedla oba kraja 10. t. m. Rusi so se umaknili severno od Dolineje in se s strojnimi puškami trdovratno upirali. 11. t. mes. so jih Japonci z vso silo napadli in so vrgli Ruse drugo jutro nazaj proti Mauki. Rusi so izgubili približno 150 mož.

Položaj v Mandžuriji.

Pariz, 14. julija. Iz Peterburga poročajo: „Novoje Vremja“ javlja iz Gunčulina, da so Japonci pri Siu Mindu koncentrirali sila mnogo čet. Kitajski ogleduhi javljajo, da je japonski tabor dolg 15 km. To znači ofenzivo.

Ameriški krogi o premirju.

London, 15. jul. Iz Newyorka poročajo listu „Globe“, da Roosevelt dela za premirje. Japoncem bi bilo premirje ljubo, Ljanevič pa bi bil rešen popolnega poraza. Japonski poslanik noče ničesar govoriti o premirju, češ da to ne spada v njegov delokrog.

Čegav bo Port Artur?

Dunaj, 15. julija. Neki visoki ruski dostojanstvenik se je izrazil, da Rusija Port Arturja Japonskinikdar ne bo priznala, ampak predlagala, naj ga izroči Kitajski. Če bi Angleži ugovarjali, bo Rusija odgovorila v Himalaji in v Perzijskem zalivu. Vendar je to poslednje izključeno. Na vsak način Rusija ne sklene miru, ki bi Port Artur izročil Japoncem.

Kako je Vladivostok utrjen.

Köln, 16. julija. „Köln. Zig.“ poroča iz Vladivostoka: Iz morske strani se sovrtažnik ne more približati Vladivostoku, ker se luke lahko zapre. Vode Amurjevega ustja prisilijo celo čolne za mine, da se ustavijo 6 km od utrd. Streljati je mogoče na mesto le z največjo elevacijo topov in še to bi provzročilo poškodbe na lafetah. Otok Askold pa bi dobro zakrival napadalce.

Rusija.

Vstaška organizacija med vojaštvom. Tudi v ruski armadi so pristaši prekujijske stranke. Več častnikov je izdale oklic, v katerem se pozivlja armada, naj dela proti samodržstvu za izpremembo državnega reda po demokratičnih načelih. Prekujijski vojniki imenujejo svojo organizacijo: Woenaja organizacija političesnavo perevoroata.

Umor carinskega stražnika. V Rigi so zaplenili carinski stražniki veliko število prekujijskih spisov in prijeli osebo, ki jih je hotela vtihotapiti in jo peljali v za por. Med potjo je bil pa ustreljen spremljač carinski stražnik. Napadalec je pobegnil.

Nasilen inženir. Pretekli petek je nameravala izvršiti policija hišno preiskavo pri peterburškem inženirju Ivanuckemu, ki se je pa ustavil in usmrtil hišnika ter ranil nekega policista, na kar je pobegnil na streho, kjer se je utrdil. Na cesti se je zbrala velikanska množica, ki so jo pa razkropili kazaki z nagajkami. Le z veliko težavo so prijeli inženirja.

Odkrita tovarna za bombe v Peterburgu. V središču prestolice poleg poslopja prometnega ministrstva so odkrili

tovarno za bombe. Ko je došla policija v tovarno, je streljal stražnik nanjo. Ranjena sta bila neki hlapec in neki policist. Napadalec, ki je imel ponarejeni potni list, so prijeli. Našli so veliko število popolnoma izdelanih bomb, 16 kg dinamita in mnogo oklicev na delavce, s katerimi se pozivljajo, naj 22. t. m. mečejo med vojake in prebivalstvo bombe in razobesijo črne zastave, da proučijo spomin polletnice krvavih peterburških nemirov dne 22. januarja.

Pomiloščenje za verske prestopke. „Vladni vestnik“ je priobčil carjev ukaz, s katerim se olajša kazni osebam, ki so bile obsojene zaradi verskih prestopkov.

Nemir v Varšavi. V praškem predmestju je vdrlo kakih sto oseb v dve zloglasni hiši, kjer so plenili in pustošili. Proti izgreznikom je nastopilo vojaštvo.

Kazaški izgreed v Lodzu. „Lokal-anzeiger“ poroča iz Lodza: Na Komenskega cesti so povzročili pijani kazaki izgreed. Ker je nastopila množica proti njim, so pričeli streljati in so ubili 15 oseb. To je razkazilo množico tako, da je nadaljevala boj toliko časa, da je porazila kazake. Ubitih je večje število kazakov.

Pobedonoscev obolel. „Naša Žizn“ poroča, da je resno obolel Pobedonoscev, ki se nahaja v inozemstvu.

Agitacija proti židom. Uredništvo lista „Ruskoje Slovo“ nabira podpise za prošnjo, naj se židov ne prepusti v narodno zastopstvo.

Izgredi proti židom. Iz Varšave so sporočili listu „Slovo Polskie“, da je v Jozefovi, v guberniji Pulavi, za časa močno obiskanega tedenskega semnja, vlomila družal v neko prodalnico železa ter potem z železnimi palicami, ki jih je vplenila, napadla prodajalnico in stanovanja židov. Nad 200 stanovanj je bilo razdejanih in vničanih. Blago so izgrezniki pometali na cesto ter vničili. Redarstvo je bilo brez vsake moči. Izgredi so trajali več ur. Sele došlo vojaštvo je naredilo red.

Buliginov načrt ustava. Iz Peterburga poročajo, da je bil minister notranjih stvari, Buligin, 14. t. m. v Petrovem dvorcu, kjer je carju predložil načrt ustave. Določiti se ima tudi, bo-li car dne 29. t. m. v Moskvi osebno proglasil sklicanje narodnega zastopstva.

Shod zemstev prepovedan. Moskovski generalni guverner je naznanil carjev imenovanju, da vlada ne dovoli nameravanega zborovanja zemstev in občinskih zastopov dne 19. julija v Moskvi. Zastopniki so nameravali izvesti velike načrte, ker so hoteli s pomočjo vojaštva prisiliti carja, da dovoli ustavo.

Ustreljeni mornarji. „Potemkina“ „Daily Chromile“ poroča, da se je vrnilo v Rusijo 30 mornarjev „Potemkina“, ki niso dobili zaščite v Rumuniji. V Rusiji so jih pa takoj ustrelili. Če je to res?

Vstaja na Rusko-Poljskem. V Jekaterinoslavem so razrušili stavkujoči rudarji vse stroje in zažgali tovarne in več drugih hiš.

„Potemkin“ je priplul v Sevastopol. V Odesi je demonstrirala velika množica, ko je zagledala ladjo. Policija je prijela 40 oseb, ki jih je obsojil mestni glavar takoj v enomesečni zapor.

Upor med kazaki. V Lodzu se je pritožilo 60 kazakov po zaupniku pri ritmojstru zaradi slabe hrane. Ritmojster je pa ustrelil zaupnika. Ko so nato pričeli kazaki groziti, je nastopila pehota in odvedla 60 kazakov v ječo.

Hrvatje v ogrski krizi.

Drž. poslanec dr. Gavranich meni, da ne gre zahtevati združitve Dalmacije s Hrvaško, ker bi ogrska koalicija sicer v to privolila, pa zahtevala, da se Slavonijo priklapi Ogrski. Kar se pa tiče armadnega jezika, so vsi Hrvatje edini v tem, da se ima uvesti med hrvaške polke hrvaški po veljavni jezik.

Vstaja na Kreti.

Vstaši se napadli pri Rudeci 13. t. m. angleški oddelek, ki je izvršil neko hišno preiskavo. Ranjena sta bila dva vojaka. Trdi se, da nameravajo vsled tega dogodka nastopiti vevlasti energično nasproti vstašem.

Vstaja v Jemenu

še ni zadušena in Turčija vedno pošilja nove čete v srečno Arabijo. Tako naj bi se vrnilo 1000 turških rezervistov iz Marmoret Ul-Azisa v mersiniškem pristanišču, a so pebegnili malone vsi.

Anarhistični načrti.

„Vossische Ztg.“ poroča iz Rima, da sta odpotovala dva nevarna anarhista iz New Yorka v Italijo. Nalogo imata umoriti italijanskega kralja in pa predsednika francoske ljudovlade Loubeta.

Odpad Norveške od Svedske.

„Aftenbladet“ poroča, da so obdržali Norvežani pod orožjem ono moštvo, ki je bilo pozvano k orožnim vajam, dasi bi jih bili morali odpustiti že 14. julija.

Trgovinska pogodba

med Nemčijo in Bolgarijo bo v kratkem podpisana, ker so malone že dovršena pogajanja.

Srbija.

Belgrad. Nadporočnik Borislav Nikolič, ki je bil pretekle jeseni radi afere z uredništvom „Opozicije“ Velikičko poslan iz armade, je zopet reaktiviran.

Belgrad. Ker se govori, da nameravajo srbskemu prestolonasledniku prigodom prgslenja za polnoletnega dovoliti civilno listo, pišejo razni listi proti temu. „Pravda“ meni, da je že kraljeva civilna lista prevelika.

Španija.

Umrli je bivši španski min. predsednik Villaverde. Po svojem mišljenju je bil konservativen, a prijatelj svobodomiselnih načel. Pokopan bo na državne stroške. Namesto odstopivšega finančnega ministra Urzajja postane minister Echegaray

Balkan.

Turki oborožujejo utrdbe ob Bosporu in pripravljajo tri do štiri moderne bojne ladje za vsak slučaj, ne da bi se ozirali na ugovore ruskega poslanika.

Občni zbor „Glasbene Matice“

se je vršil preteklo soboto v društveni hiši „Glasbene Matice“. Občni zbor je otvoril predsednik „Matičin“ g. finančni nadsvetnik Svetek, ki je povdarjal, da je letošnja finančno stanje „Glasbene Matice“ postalo ugodnejše ter je izrekel željo, da bi vstrajala „Glasbena Matica“ na širokem polju, ki ji je v pravih odkazano ter da bi se širila nje delavnost in bili vedno večji njeni uspehi na korist umetnosti

Tajnik g. Sič je poročal, da je odbor imel v preteklem poslovnem letu 16 rednih sej, ki so bile vse sklepne. Odbor je polagal posebno važnost na glasbeno šolo, ki stoji na tako visoki stopinji, da imponuje cele našim političnim nasprotnikom. V materijelnem oziru je „Glasbena Matica“ letos vendar dosegla toliko, da se ji sedaj ni treba bati gospodarske krize. O šolskih izpitih, ki so bili te dni, pravi poročilo, so pokazali, da je šolski material izboren, uspehi pa naravnost presenetljivi. Počevalo je 8 učnih moči. Izmed gojencev in gojenk se je učilo 138 glasovir, 54 gosli, 3 čelo, 2 flavto, 16 solo petje, 120 teorijo, 14 harmonijo, 51 šolsko petje, dijaški zbor je štel 52 gojencev. — Ker so nekateri učenci obiskovali po več predmetov, znaša faktično število učencev 296, od teh je 197 instrumentalnih. — Glavni pevski zbor je štel 84 ženskih glasov in 64 moških t. j. 148 glasov. Koncertov je društvo v preteklem poslovnem letu priredilo osem. Da so sijajno uspeli je posebna zasluga požrtvovalnega g. koncertnega vodje g. M. Hubada in načelnika moškega zbora g. prof. Stritofa. Izredne podpore je imele društvo od mesta ljubljanskega 3000 K, dežele kranjske 2400 K, države 1200 K, Kranjske hranilnice 400 K ki pa podpore ni hotela zvišati. Ker pa kljub tem podporam „Gl. Matica“ še vedno nima pokritja za redni letni primanjkljaj, ki znaša 4600 K, se je obrnil odbor s prošnjo za podporo tudi do slovenskih posojilnic in hranilnic. Odzvale se je 13 društev s 765 kronami. Pokojni obč. svetnik Skerjanec je društvu volil 500 kron, g. Noll je v spomin svoje umrle hčerke daroval 200 kron. Da pa se je zboljšal denarni položaj društva je doseženo to s tem, da je država izbrisala društvu še dolžno posojilo v znesku 16.500 kron. Društvo ima 10 častnih, 74 ustanovnih in 566 rednih članov, skupaj 650 društvenikov, poleg tega pa še 148 članov pevskega zbora. Društvo je nakupilo 6 samospevov od Lajevica in Bajukove narodne pesmi, kar se je razdelilo med člane. Društvo je kupilo tudi

Iv. pl. Zajca partiture „Iztočne zore“. — O izidu razpisa nagrad za manjše pevske zборе po deželi smo že poročali. P. Hartman je poslal društvu svojo fotografijo v velikem formatu. Tajnikovo poročilo končuje s pozivom, naj se društvo vedno bolj s krepkimi močmi dviga k svojemu cilju.

Blagajnik g. Pavel Lozar je poročal da znaša sedaj čisto društveno premoženje 47.332 K. Dohodki so znašali 28.959 kron, (za koncerte 3567 K), stroški 23.375 92 K (za koncerte 2425 10 K.)

Koncertni vodja g. Hubad je poročal v imenu asanačnega odseka: Pred sedmimi leti je znašal društveni dolg 87.500 kron, sedaj je dolga 43.000 kron. Treba bi bilo, da bi tudi pri nas pomagali društvu poklicani faktorji tako, kakor pomagajo drugod sličnim društvom. Treba bi bilo zvišati redne podpore. Upati je, da to storita ljubljanski občin. svet in deželni zbor. Dalje pa se je bavil asanačni odbor z vprašanjem, ali bi ne kazalo premeniti pravila tako, da bi redni člani plačevali namestu 4 krone 6 kron, da bi se šolnina nekoliko zvišala in da bi se vpeljala nova vrsta članov: podporni člani, ki bi plačevali po 12 kron na leto. Radi tega se bo vršil v kratkem v dvorani „Glasbene Matice“ nov izreden občni zbor, da se zasliši o tem mnenje članov, katere je treba tudi vprašati v koliko reflektirajo na društvene muzikalije.

V novi odbor so bili izvoljeni gospodje: za predsednika Anton Svetek, za odbornike: dr. Fr. Goršič, Aleks. Hudovernik, Pavel Lozar, Fran. Milčinski, dr. Ivan Orel, dr. V. L. Ravnihar, dr. Rudež, sod. tajnik Koblar, Anton Reich, Anton Svetek ml., Anton Stritof, Jan. ko Žirovnik, Albert Sič.

Prešernova slavnost.

Včeraj se je vršila v ljubljanski „Zvezdi“ ob velikanski udeležbi na korist Prešernovega spomenika ljudska veselica, h kateri je prihitelo na stotine gostov iz vseh slovenskih pokrajin in deputacije bratov Hrvatov in Srbov. V soboto popoldne se je pripeljalo okolu 25 Srbov, katere je sprejela velikanska slovenska množica s 30 Sokoli in društveno godbo. Pozdravil jih je g. dr. Oražen povdarjajoč, da jim ne moremo prožiti bogastva, da pa jim nudimo pošteno slovensko roko. Odgovoril je obč. svetnik beligradski g. Milošević kličejo slavo kulturni vzajemnosti med južnimi Slovani. Pevoči so zapeli — „Morje adrijansko“. Pri vsprejemu je bil jako neroden aranžma, katerega so občudovali jugoslovanski gostje tudi v tem, da so morali drago plačevati stanovanja. Srbi so se zvečer udeležili predavanja „Prosvete“, o katerem poročamo na drugem mestu, včeraj popoldne so pa peleteli v Postojno, kjer so jih prisrčno sprejela ondodna društva.

Proti večeru so se Srbi vrnili v Ljubljano. Došla je tudi deputacija 10 hrvaških odličnjakov.

Včeraj popoldne se je v bajno okrašeni in zvečer z neštevilnimi električnimi lučicami razsvetljeni „Zvezdi“ zbralo na tisoče občinstva. Nemška anonimna pisma, da bodo Nemci metali bombe, niso vplivala. Do 11. ure je bilo oddanih 10.000 vstopnic, lahko se paračuna, da je potem prišlo še kakih 2000 ljudi. Videlo se je tu, da je le ondi pravo življenje, kamor pritisne tudi priprosto ljudstvo in naš srednji stan. Prištaši vseh slovenskih strank so prihiteli, da pripomorejo, da se čim prej dvigne v Ljubljani Prešernov spomenik. Množica se je razveseljevala pri raznih paviljonih in ob krepkem sviranju društvene godbe ing dbe iz Kranja do ranega jutra. Navdušene pesmi so donele od vseh krajev. Prav po nepotrebnem je bilo v orožniški vojašnici pripravljeno orožništvo, ki pa je zaman čakalo, da bi nastali tisti neredi, katerih so Nemci tako željno pričakovali.

Pri prvi „šmiri“ igral se je „Poljub“, kjer so sodelovali gospica Slavčeva, gospod Verevšek in Nučič. Igrali so vsi izborni. Posebno nas je veselilo zopet enkrat viditi gospico Slavčevu. Pri prvem variete so pa nastopili različni umetniki, katerih imen pa nismo mogli izvedeti. — Pri drugi šmiri igrala se je „Ponesrečena šmira“, kjer so sodelovali gospica Slavčeva in gospodje Verevšek, Lušin in Slavko. Občinstvo je bilo zadovoljno ter je s pleskanjem odlikovalo vse igralce. Zadnji variete je odpadel, ker je bilo že vtrujeno občinstvo, pa tudi vse igralno osobe. — Združeni pevski zbori so zapeli pod vodstvom koncertnega mojstra Hubada. „Dneva nam pripelji žar“ in Grbičev „Slovanski brod“

Da se tudi pri tej veselici ni geslo „Svoji k svojim“ popolnoma upoštevalo je pri ljubljanskih razmerah razumljivo samo ob sebi.

„Prosveta“ — Prešernu.

V soboto zvečer se je vršilo v dvorani „Mestnega doma“ v navzočnosti srbskih gostov predavanje gosp. Grošlja o Prešernu. Predavanje samo, borno in

prazno po vsebini, je bilo jasna priča, kako malo je sposobna „Prosveta“ za kulturno poslanstvo med Slovenci. Zlostnejšega izpričevala svoje dušne reve si to društvo pač ni moglo dati, kakor s tem, da je deločilo za predavanje znanega domišljavega Grošlja. Mislili smo, da nam „ta najboljši poznavalec Prešerna“ res naslika socialni milieo, v katerem je živel naš pesnik prvak. Mesto tega nas je dolgočasil z govorniki tiradami o rožmarinu, čustvenosti, mračnem duhu in rimskem suženjstvu. Poza in geste so pristojale njegovi otročji petošolski navdušenosti. Gosp. Grošelj pač sam ne sluti, kakšen ignorant je. Slikal nam je dobo za časa dunajskega kongresa in janzenizem. O tem je trdil, da je bil „svobodomiseln“ in da je hotel religijo „ponotranjiti“. Janzenizem pa je od svojega prvega početka bil reakcionaren v pravem pomenu besede. Bil je strog, mrk, sovražljiv vsakemu napredku in vsaki kulturi. Janzenizem je udušil vsak polet duha, ker je nikal svobodno sodelovanje volje pri delu izveličanja. Tak je bil pred in tak za revolucijo. Grošelj naj se uči cerkvene kulturne zgodovine, da ne bo tako očitno kazal svoje dušne golote. Bil je pa še bolj impertinenten. Mož, ki bi imel odkriti slušateljem etiško in estetiško vrednost Prešernovo, se je drznil dajati naukov cerkvi, kako naj širi religioznost: izdaja naj zgolj molitvenike in naj se ne briga za javno življenje! Kdor hoče religijo poglobiti, ta je mora okrepiti tako, da preustroji ne samo posameznika, ampak celo družbo. To velja za vsako versko družbo in za vsako sekto. G. Grošelj je pač povsod drugod doma, kot v velikih kulturnih vprašanjih. Napravil je iz Prešerna karikaturu, nekakega Mazzinija in propovednika modernega poganstva. Prešernu se o tem niti sanjalo ni, boj med religioznim in nereligioznim naziranjem mu je bil tuj.

Prešern ni bil „mučenik svobodne misli“, ampak je bil notranji, duševni boj človeka, ki čuti in misli plemenito, a ga nižje hotenje in čutenje vleče k tlom. Tak je bil Byron, tak Lenau, tak Prešern, čeprav bolj „en miniature“. Kako malo psihološko kritično umeva Grošelj Prešerna, se je pokazalo pri tistih par frazah, ki jih je povedal pri „ocenjevanju“ „Krsta pri Savici“. Ta epos je Grošlju „produkt pesnikove resignacije“, spreobrnjen je Crtomirovo pa mu je disharmonija. Disharmonično je bilo poganstvo, ne pa krščanstvo, Grošelj pač ni čital del, ki obravnavajo notranjo krizo poganstva ob času njegove dekadence. Predavanje je bilo največja netaktnost proti Prešernu, ki stoji v svojih delih krščanskemu naziranju veliko bližje kot siromašni slovenski „moderni“, ki je vse, kar ima, pobrala vse drugod kot pri „narodovi duši“. Vpriču jugoslovanskih gostov bi bil moral Mefisto pač skriti svoje konjsko kopito in zatajiti svoje nizkotno in inferiorno sovraštvo do cerkve. Veseli nas pa, da je „Prosveta“ pokazala svoje „radikalno“ stališče. „Prosveta“ ni nič drugega kot filialka stare liberalne frazaste in duševno plitve stranke, samo mlajša je in manj rutinirana. Če misli, da je s tem predavanjem kaj „kulturnega“ doseгла, se zelo moti: s tako nevednostjo in slepoto se ne podira „farških“ trdnjav! Med predavanjem je par naročenih kričačev delalo neumestne medklice in pritrdjevalo, „da je tako“. Sicer pa je imelo predavanje čisto malo uspeha: nekateri „Savani“ so se kaj zaničljivo izražali o Grošljevi „švefliriji“ in imeli so prav, saj ga dobro poznajo. O Petrarki naj bi bil Grošelj modro molčal, on pozna premalo italijansčino in romansko kulturo sploh, da bi o tem mogel govoriti.

Dnevne novice.

Vseslovenski dijaški shod.

Vršil se je shod zaupnikov slovenskega dijaštva na Dunaju, ki se je posvetoval, na predlog zastopnikov katoliškonarodnega dijaštva glede vseslovenskega dijaškega shoda. Večina je bila mnenja, da je shod potreben, da ga pa letos ni mogoče sklicati radi tega, ker je dijaštvo že sedaj za letošnje počitnice preobloženo. Sklenilo se je delati na to, da se skliče tak shod v kratkem, če mogoče že o velikonočnih počitnicah prihodnjega leta. Tako se bo shod, kakor je upati izvršil kmalu. „Zora“, glasilo slovenskega katoliškonarodnega dijaštva, pravi o tem: Naše mnenje je pa vse eno, da bi ga bilo treba sklicati letos, ker je ravno sedaj vseučiliško vprašanje na dnevnem redu. Ugovor, da je dijaštvo sedaj z delom preobloženo, ne velja povsem, kajti stvar se nam zdi tako važna, da bi bilo bolje kaj drugega opustiti preje kot ta shod. Strankarski interesi pridejo tu šele v drugi vrsti v poštev. Katoliškonarodno dijaštvo ima tudi svoj strankarski shod v Ljubljani, a v kljub temu je bilo za to, da se vseslovenski dijaški shod skliče že letošnje počitnice, ravno z ozirom na važni moment. Ostalo pa je s predlogom v manjšini. Stvari slovenskega vseučilišča pač to ni v korist.

„Slovenska dijaška zveza“

je ime novemu dijaškemu društvu, ki ima namen 1 organizirati delovanje dijaštva med narodom v domovini zlasti o počitnicah, 2. v nemati med dijaštvom zavest narodne in stanovske solidarnosti v obrambo skupnih interesov, 3. bojevatizati slovensko vseučilišče. Društvo je vseslovensko. To se nam zdi potreba posebej povdarjati, ker doslej takega društva še nimamo, a je to ideja treba ravno še daljše posebej povdarjati. V tem smislu pozdravljamo ustanovitev tega društva. Pravila so bila predložena vladi 23. junija t. l. Kdaj se bo vršil ustanovni shod, ne vemo. Oglase sprejemajo sledeči gospodje: phil. V. Marinko, Dobrova pri Ljubljani; phil. Jos. Puntar, Unec, p. Rakek; ing. Fr. Vrhovnik, Tunjice pri Kamniku. Več o društvu še poročamo. Na društvo opozarjamo zlasti gg. abiturijente, ki morejo po društvenih pravilih postati redni člani takoj po dovršeni maturi. Ako bodo pravila pravočasno potrjena, bo društvo že v avgustu začelo delovati.

Počitniški shod katoliškonarodnega dijaštva se bo vršil med 20. in 30. avgustom.

Na dnevnem redu so tri znanstvena predavanja, in dva referata o organizaciji katoliškonarodnega, oziroma vsega slovenskega dijaštva. Po referatih se bode vršila debata, kjer bo imel vsak udeležnik priliko povedati svoje mnenje o zadevah, ki se tičejo slovenskega dijaštva. Po shodu se vrši običajni komerz

Učiteljski zastopnik v okrajnem šolskem svetu kočevskem

je bil izvoljen v soboto v skupnem zborovanju pri Stari cerkvi. Slovenci so se zedinili za kandidata nadučitelja g. Štefančiča iz Velikih Lašč, kateri je bil potem voljen soglasno. Ob tej priliki smo videli novega nadzornika g. Peerza. Videti je zelo agresiven, kar bo morda vzdrnilo slovenske narodne zaspance v našem okraju. — Četrtek „Narod“ ni hotel razumeti beležke v „Slovincu“ od minule srede, ki se je tikala te volitve. Namesto da bi opozoril svoje somišljenike na nevarnost, ki se je povečala v narodnem oziru, napada po krivici gosp. dekana, „da tožari učiteljstvo v okrajnem šolskem svetu“. Vse učitelje, ki poznajo blagega g. dekana, je neprijetno dirnola ta laž. „Tožarenje“ naj pa „Narod“ očita kakemu svojemu somišljeniku, ki je učiteljstvo le s „tožarenjem“ „zastopal“ in bil tej svoji lastnosti zvest do zadnjih trenutkov. — Stara cerkev je pokazala nemško lice. Raz hiš so vihrale dolge „frankfurtarice“. Hladnost, ki so je kazali zlasti nemški učitelji, je kazala, da je nemška nacionalna nestrpnost zatrla zadnjo sled kolegijalnosti med učiteljstvom tega okraja. Vzgoja v kočevski „deželici“ postaja čim dalje bolj šovinistična. Kakšne bodo posledice?

Poljedelci in orožne vaje.

Vojaške oblasti se ganejo, če se jih le vedno in vedno drega. — Kolikokrat smo samo mi pisali, naj se poljedelce takrat pozivlje k vajam, kadar je najmanj dela na polju, a niti na tozadevne ministrske odloke so nižje vojaške oblasti niso vedno ozirale. — Vojnemu ministrstvu se je zopet zdelo potrebno izdati nov ukaz — odd. 2, št. 5565 z dne 11. julija, v katerem pravi med drugim: „ponovno so prihajale razne pritožbe vojnemu ministrstvu, da se na določbe onega odloka, s katerim je bilo glede klicanja poljedelcev k orožni vaji potrebno ukazano, — ni vedno oziralo. — Vnovič se opozarja in ukazuje, naj se vsi pozivi, ki niso izdani v smislu tozadevne naredbe gledane na primeren čas, takoj razveljavijo. Tudi naj se začetek orožnih vaj z ozirom na čas žetve za nekaj časa odgodi oziroma doba primeroma skrajša. Videli bomo, v koliko se bo ta — tako

jasen in pozitiven ukaz — tudi upošteval, posebno pri onemu meštvu, ki je pozvano k nepotrebnim 28 dnevnim orožnim vajam.

Zanimiva knjiga. Lamsko leto o počitnicah se je v Ljubljani obhajala slavnost desetletnega obstoja „Danice“. Letos, ob obletnici tega slavlja, ki je vsem udeležencem gotovo še v živem spominu, je izšla kot spomin na lamsko slavnost lepa knjiga „Po desetih letih“, ki ne popisuje samo delovanja „Danice“ v prvem desetletju, ampak obseza tudi par temeljitih sestavkov, o delovanju vsega katoliškonarodnega dijaštva. V knjigi se nahajata tudi oba govora na slavnostnem zborovanju: krasni govor g. dr. Kreka o nalogah slovenskega katol. dijaka in pa slavnostni govor g. Vincencija Marinka. O knjigi bomo o priliki še več izpregovorili. Danes opezzarjamo nanno slovensko javnost. Knjiga je elegantno opremljena in jo je dobiti po vseh knjigar-nah po 2 kroni.

Stanje goriškega knezo-nadžkova monsg. Andreja Jor-dana je povoljno, bolezen se normalno zdravi in zdi se, da je za sedaj nevarnost odstranjena.

Izpremembe v justični službi. Načelnik okrajnega sodišča v Be-ljaku svetnik Viljem pl. Luschin je premeščen v Gradec, za deželnosodna svetnika sta imenovana sodnijska tajnika dr. Edvard Volčič v Novem mestu in Rihard Marckhl v Celju, ki je premeščen v Celovec in namestnika drž. pravdnštva dr. Adolf Roschanz v Mariboru, ki je premeščen v Celje in Jo-žef Spängler v Celovcu. Namestnik držav. pravdnštva v Ljubljani Rudolf Tschetch je premeščen iz Ljubljane v Maribor.

Novi avstrijski torpedovki „Busard“ in „Kaiman“ ploveta z Angleškega v Pulj.

Slavnost 300letnice Ma-rijinih družb na Kranjskem. Udeležbo pri slavnosti so prijavile dalje: 16. Moška in mladeniška družba na Je-se-ni-cah, Gorenjsko, 17. Mladeniška Ma-rijina družba na Goričici pri Domžalah; 18. Mladeniška Marijina družba v Am-brusu, 19. Dekliška Marijina družba v Smarju pri Ljubljani.

Važna iznajdba v pomor-ski stroki. „Fremdenblatt“ poroča o neki važni iznajdbi, ki zna veliko koristiti v modernih pomorskih bitkah. Neki ogrski pristav nekega topniškega inženirja, ki je bil enoletni prostovoljec v avstrijski mor-narici, je iznašel nov vizir za topove. Mož je bil štiri leta sestavljač strojev in je svojo stvar napravil dobro. Vizir so poizkusili na neki bojni ladji inozemske pomor-ske države; naprava je tako dobro funkcionirala, da je izmed sto strelav zadelo šest-deset. Izumitelj je zagotovil, da bi bil še bolj zadel, če bi bil uporabil še tri pri-prave, ki jih pa zaradi tajnosti sestave še ne sme pokazati.

Podaljšanje brzajavne službe v Krškem. Pri c. kr. poštnem in brzajavnem uradu v Krškem se bode od dne 22. t. m. do 13. avgusta t. l. vršila popolna podnevna brzajavna služba.

Ponesrečena avstrijska bojna ladja. Iz Pulja poročajo: Bojna ladja „Wien“ je zadela 14. t. m. ob 2. uri ponoči v Mezo Meledi na morskala, ko se je hotela ogniti bojni ladji „Budapest“. Poškodovana sta krmilo in propeler. Poškodovano ladjo vleče „Budapest“ v Pulj. V Mezo Meledo odplove bojna ladja „Ma-rija Terezija“.

Za Strossmayerjev spo-menik v Zagrebu je doslej nabranih 22.947 K.

Znani protestantski libe-ralni profesor Harnak piše: Ver-ska družba šele tedaj izpolni svojo nalogo, če prekvasi javno življenje; če pronikne vse človeško delovanje in politiško življe-nje. — Kaj bo nato rekla slovenska libe-ralna podrepna moderna, ki je bila tako vneta za Harnaka?

„Društvo za promet tuj-cev“ je imelo 13. t. m. svojo prvo odbe-rovo sejo. Za načelnika je izvoljen gospod U b a l d p l. T r n k e c z y, mestni odbor-nik in lekarnar v Ljubljani, za podnačel-nika g. dr. Vinke Gregorič, pri-marij v Ljubljani, za blagajnika gospod dr. Josip Tomišek, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani. Deželni odbor je od-poslal v odbor deželnega odbornika gosp. Petra Grassellija, občinski svet stolnega mesta Ljubljane pa občinskega svet-nika g. Josipa Prosenca. Tajništvo se je poverilo g. Henriku Lindt-nerju, kontrolorju pri deželnem odboru kranjskem. Odbor je poskrbel, da se delo-vanje „Deželne zveze za pospeševanje pro-meta tujcev na Kranjskem“ čimprej oživi.

V Gorici krožijo srečke Holanoske kreditne banke. Opo-zarjamo občinstvo naj se varuje tega golju-fivega podjetja, ki je že več ljudi v Gorici opeharilo.

Na Cresu niso sprejeli škofa Mahniča: slavnostni svetin — laški učitelj. Kedaj bodo neki uvideli, kakšno smešno in neumno ulogo igrajo.

Sola sv. Cirila in Metoda v Pulju je zaključila šolsko leto 13. ju-lija. V soli so razstavljeni ročna dela učenk, ki so kaj lepa in izdelana po jugo-slovan-skih motivih. Le tako vrlo naprej!

Oče in sin utonila. Iz Ce-lovca poročajo, da sta utonila 38letni pi-smonoša Jožef Hubaček in njegov 14letni sin Janez, ko sta se kopala. Huba-ček je zapustil bolešno vdevo in troje mla-deletnih otrok.

Velike nerednosti na tr-žaškem magistratu. Listi poročajo: L. 1898. je najel tržaški magistrat posojilo 24 milijonov kron za več naprav in zgradb. Vseh 24 milijonov kron so pa porabili, ne da bi izkazali z a k a j; pač so pa najeli nove posojilo za zgradbo nerišnice, ki je bila določena v štiriindvajsetmilijonskem posojilu. Mesto proračunanih 60.000 K za to zgradbo so iz-dali že 450.000. Ministrstvo je že l. 1900 uredilo preiskavo v tej zadevi, pa je zastala. Oblasti naj vendar enkrat podregajo v to blato.

Strela je ubila 14. julija v Dobruški vasi 69 let starega Martina Moleta, bivšega klučarja v Škocijanu. Ob hudi nevihti je šel vedrit pod neko hruško blizo kapelice, kjer je našel smrt.

Odvetniški izpit je napravil pri tržaškem višjem dež. sodišču odvetniški kan-didat gosp. dr. Ivan Benkovič. Cesti-tamol!

Sprememba posestva. Gro-fica Auersperg je kupila v Sp. Siški hišo št. 148 za 20.500 K. — Ljubljanski ob-činski svetnik g. Josip Turk je kupil od gospe Marije Ane Kump rojene Souvan graščino Golnik pri Predvoru za 83.000 K.

Nesreča. Včeraj je cerkovnik s Stefanje vasi tako nesrečno padel z biciklja, da je dobil smrtno nevarne notranje po-škodbe

Angleži v Gradežu? Govori-se, da misli kupiti morskopolnišče v Gra-dežu družba Angležev, ki bi napravila iz Gradeža pravo moderno veliko kopališče. Ne verjamemo pa, da bi se to dovolilo od merodajne strani.

Ogenj. V Babni gorici štev. 9 je dne 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer pogorel pod s štalov vred. Govori se, da je zažgal slaboumen hišni gospodar. Zugal je tudi ne-katerim drugim, da jim bo požgal; vsled tega so ga odvedli na Studenec. Ker so ljudje hitro skupaj prileteli, enako ognje-gasci iz Skofelce, se je tem posrečilo, da se ogenj kmalu pogasili ter obvarovali le par metrov proč stoječo hišo. Bili so pre-cej na licu mesta tudi trije orožniki iz Sko-felce, ki so skrbeli za red in varnost. Vsem torej, ki so kakorkoli pomagali pri gašenju, bodi izrečena srčna zahvala! Stavba je bila zavarovana.

Žalostna kronika. Ne mine dneva, da ne bi poročali o samoumorih, ki se dogajajo v Trstu. Včeraj se je zastrupil trgovec Alojzij Vizzi zaradi neozdravljive bolezni. — Utenil je v bližini Građiške Soči desetin lovcev, Slovak Jožef Vozak.

Važno železniško zvezo mislijo napraviti med Istro in Dalmacijo. Stekla bo že prihodnje leto. Sla bo iz istrske obali, s pomočjo velikega prevoznega parnika čez otok Cres in Pag do Zadra, odtod pa v Kotor.

Oče za sina. Gosp. Josip Valentič, nadučitelj pri Sv. Antonu (pošta De-kani), presi sorodnike, prijatelje, znanee in druge človekoljube, da mu ekspresno na-znaniijo, kje se nahaja njegov sin Vladimir, ter da ga blagovolj proti povrnitvi stroškov pridržati in čuvati, dokler pride sam ponj. Dijak se namreč skriva in boji priti do-mov, ker ni dobil koncem šolskega leta predobrega spričevala!

Strela — požar — toča. Dne 14. t. m. ob pol štirih popol. je udarila strela pri „Tomažu“ v Ranah v hišo, ki je takoj začela goreti, vnel se je takoj tudi hlev, ki je ravno tikoma hiše. Tako sta bili takoj dve veliki gospodarski poslopji v ognju. Bati se je bilo, da se požar ne razširi na sosedna bližnja poslopja. Hvala, da je prihi-telo takoj dosti ljudi, da so rešili živino, in ogenj kolikor mogoče vkretili. Gasilno dru-štvo iz Žirov je bilo takoj alarmirano, ko se je pa zvedelo kje da gori se je pa usta-vilo, da ni šlo gasit raditega, ker se bi bile brizgale težko spravile na lice mesta. Vas je v hribih in eno uro oddaljena, in nima tudi nobene vode. Strela je omamila tudi 25 let starega fanta, ktereja se je pa vendar posrečilo ga še oživeti. Škoda je precejšna, ker je zgorela tudi krma, tembolj je pa še posestnik pomilovanja vreden ker ni bil nič

zavarovan — Ravno isti dan ob 3. popoldne je toča silno pobila po vaseh Novavas, Ra-čova, Log in Kreg Toča je padala v t a k i m n o ž i n i, da je bila zemlja popolnoma pokrita kakor s sne-gom, tako da še drugi dan ni vsa skopnela. Bilo je edino dobro, da ni šla na obširnem prostoru kajti koder je zadela je popolnoma uničen letošnji pridelek.

Slovenski dijaki, ki so z dobrim uspehom dovršili četrti ali pa ka-teri višji gimnazijski razred, se vsprejemajo v hrvaško frančiškansko provincijo sv. Ci-rila in Metodija. Oni, ki se žele posvetiti redovniškemu poklicu v isti provinciji, naj pošljejo do 15. avgusta krstni list, spriče-valo zadnjega semestra, dovoljenje od star-šev, zdravniško spričevalo in spričevalo npravnosti, potrjeno od gosp. župnika ali pa g. kateheta, na frančiškanski provincijalat v Zagrebu, Kaptol 9.

Za pogorelce v Horjulu je cesar daroval 2000 kron. Današnji uradni list priobčuje oklic za pobiranje darov. Sila je velika, zato naj bi se povsod spominjali Horjulcev!

Odlikovanje. Z zlatim križcem za zasluge sta odlikovana pripor usmiljenih bratov v Kandiji g. P. Kajetan Popotnik in primarij kandijske bolnice gosp. dr. Peter De franceschi.

Strela je ubila 70 let starega posestnika Martina Moleta iz Dobruške vasi.

Skofeljca, 14. julija. Pri nas ljudje vedno bolj odpovedujejo zvezo s c. kr. domačo pošto. Maogi hodijo rajše v eno uro oddaljeno Smarje, kakor da bi imeli čakati na milost naših uradnikov ali uradnic. Za-kaj neki — ?!

Vojaške vaje, takozvani ce-sarki manevri, na južnem Češkem, katere se bodo vršile od 4. do 7. septembra t. l. v strakonški okolici, obetajo v vsakem oziru biti zelo zanimive. Istih se bode udeležilo razun 8. (Praga) in 9. (Jožefovo) kora tudi ena divizija družega (Dunaj) ali pa ena di-vizija štirinajstega (Inomost) kora. Vsega skupaj bode pri vajah navzočih: 86 bata-ljonov pehote, 24 eskadronov konjenstva in 32 baterij, to je 128 topov. Vojaštva bode torej približno zbranega 58.000 mož.

Solske vesti. Prestavljena je učiteljica gđ. Ana Gestenmayer iz St. Vida pri Zatičini v Cerknico. Učiteljica gđ. Ana Jereb v Ambrusu je na lastno prošnjo umirovljena. Imenovan je učitelj g. Jožef Brinar iz Sevnice za učitelja na meščansko šolo v Krškem. Dvrazrednica v Horjulu se razširi v trirazrednico.

Štajerske novice.

Imenovanje. V osmi činovni raz-red je povišan dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

Slovenski mesar v Celju. Celjski Slovenci so že delj časa pogrešali svojega mesarja. Vedno so morali nositi svoj denar narodnim nasprotnikom. Zato se je na željo Slovencev naselil tamkaj dober in soliden slovenski mesar. Na podlagi po-izvedeb pri naših zaupnikih v Celju prav toplo priporočamo tudi mi dotičnega slo-venškega mesarja gosp. Josipa Štel-cerja, ki ima svojo mesnico v hiši gosp. Kolenca na Graški cesti št. 22.

Nemci med seboj. Nemško mariborsko pevsko društvo je pod vodstvom c. kr. deželnega sodnega svetnika Liebischa priredilo izlet v Konjice. Ker se niso Slo-venci za nemška izzivanja zmenili, so se udeleženci nemške slavnosti sami stopli med seboj. Več udeležencev slavnosti je ranjenih ter so bili drugi dan od nemške kulture otekli.

Pri Sv. Barbari niže Ma-ribora so imeli žalibog že v četrti točo, a sedaj, 13. t. m. ob 5. uri popoldne, nam je pojedla polovico trgatve. Ta toča se je z nevihte v sivih oblakih od severozahoda tu začela in v par minutah je bil celi hribček v dežni in točni megli ter lilo liki iz šfaka med bliskom in gromom. Veliko škodo je tudi naredila na zelene cepljenih ameri-kancih.

Ljubljanske novice.

Bombe na papirju. V soboto so se razširile po Ljubljani vesti, da bodo Nemci na Prešernovi veselici vrgli več bomb. Doslej neznani zlikovci so več ose-bam v mestu pisali taka grozilna pisma, meneč, da se bodo ljudje zbal in da ne bodo prišli na veselico. Ta pisma bodo razstav-ljena v oknu policijske stražnice, kjer naj si vsakdo pisavo natančno ogleda. Dobili smo v roke dvojce takih neumnih pisem, ki se glasita: „Schätzbarster Herr Kham! Der Tag des Prešern Festes nähert sich und ni-mand ahnt was böse Herzen für Vorberei-tungen veranstaltet hatten. Von der Gegen-partei sind einige Verbündete die Alles vor-bereitet haben in eine Unglücksnacht herauf zu beschwören und die slovenische Nation für immer zu strafen. Allerlei Sprengstoffe und Leitungen auch 6 Bomben sind bereit

welche wahrscheinlich auf ein Zeichen in Wirksamkeit treten werden und müssen die ganze Sternalle zerstören. Hütten Sie sich und trachten Sie fern zu bleiben mit Ihrem Ge-schäfte als mit Ihrer Person in derselben Nacht. Benachrichtigen Sie auch den guten liebenswürdigen Herrn Zalaznik Jakob von diesem Vorhaben der Gewissenlosen am ge-nannten Abende. Ich will keine Gewissens-bisse wegen dem Verschweigen dieser Un-that haben.“ — Drugo anonimno pismo se glasi: „Wohlgeborenes Fräulein M. Krejči! Hochgeehrtes Fräulein. Es thut mir leid Sie benachrichtigen zu müssen, da mein Ge-wissen nicht ertragen kann ein so liebens-würdige Fräulein ins Unglück gestürzt zu sehen, dass Sie sich wohl fern halten sollen von Prešernfeste in der Sternalle. Bomben sind bereit und auch allerlei Leitungen ausersonnen dass man in günstigen Mo-mente die Sternalle in ein Tottenfeld ver-wandeln wird. Die deutschen Partheigenossen welchen dieses Fest wohl ein Dorn im Auge sein wird haben einige herzlose Leute unter sich welche in geheimen alle Vorbe-reitungen veranstaltet haben. Haben Sie auch die Freundlichkeit hochgeehrtes Fräu-lein und benachrichtigen Sie auch die Frau von Hotel Lloyd.“ — Nemci so se kore-nito uračunali. Te puble grožnje niso ni-kogar odvrgile od veselice.

Velika ljudska veselica za Prešernov spomenik. Vse p. n. tvrdke, prodajalnice i. dr., ki imajo račune za sinočno prireditve Prešernove veselice, blagovolijo naj takoj predložiti svoje z dokazili opremljene račune g. tržnemu nadzorniku Janku Bleiweis-u vitezu Trsteni-škemu, oziroma g. mestnemu knjigovodji Franu Trdinu.

Uršulinske dekliške šole v Ljubljani so v soboto končale šolsko leto s slovesno sv. mašo. Kakor povzamemo ličnemu tiskanemu letnemu poročilu, so oskrbovale uršulinke v preteklem šolskem letu 6 učilnih zavodov, ki imajo vsi pra-vico javnosti, namreč otroški vrtec, vnanjo petrazredno ljudsko in trirazredno meščansko šolo, notranjo petrazredno ljudsko šolo (vadnico), notranjo triraz-redno meščansko šolo in učite-ljišče. V otroški vrtec je zahajalo 50 deklic. — Vnanja ljudska šola je imela 10 oddelkov s 472 učenkami, med temi so spo-sobne 404, nesposobnih je 59 neizprašanih 9. Vnanja slovenska meščanska šola (za učenke 6, 7. in 8. šolskega leta) je imela v 3 razredih 125 učenk; sposobnih je 108, nesposobnih 15 in 2 sta neizprašani. Vnanja ljudska in meščanska šola nadomešča javno dekliško ljudsko in meščansko šolo v Ljub-ljani. Učenke meščanske šole se uče tudi modernih jezikov in godbe. — Notranja ljudska šola je štela v 5 razredih 219 učenk; 193 je sposobnih, 23 nesposobnih, 3 so neizprašane. Notranja meščanska šola je imela 129 učenk; šolsko leto jih je do-vršilo 121 s povoljnimi in 8 z nepovoljnimi uspehom. — Učiteljišče je imela 2. in 4. letnik in tečaj za učiteljice ročnih del. V 2. letniku je bilo 35 gojenk, v 4. letniku 24. Ustmeni zrelostni izpiti so se vršili 19. in 21. junija, vse kandidatnje so naredile izpit s povoljnimi, med njimi 6 z odličnim uspehom. Usposobljenost za učiteljice ročnih del so dobile 4 kandidatnje 1 ima izpriče-valo z odliko. — Prihodnje šolsko leto se prične 16. septembra, v učiteljišču bodeta otvorjena I. in III. letnik.

Večerni počitek v ljub-ljanskih trgovinah. Piše se nam: Da bode gremiju trgovcev in društvu „Mer-kur“ olajšano, to zadevo urediti, naj bode pojasnjeno, da se tudi na Starem trgu, v Florjanskih ulicah in na sv. Jakoba trgu nahajajo trgovine, katere imajo pozno v noč odprte svoje prodajalne. Mogoče se bode dotični gospodje trgovci sami domislili, da to ni dostojno, ako se že ne zavzemajo za naprednost, vsaj z ozirom na svoje nastav-ljenje, oziroma podložnike, bi morali dru-gače urediti. Ako se preračuni, da trgovski pomočnik dela od pol 7. ure zjutraj do de-sete ure zvečer, največkrat še dalje, 16 ur na dan, kolikor nobeden uradnik, nobeden obrtnik, še manj navadni delavec ne dela. Same ubogi trgovski nastavljenec mora de-lati čez ure in se mu to prav nič ne od-škoduje. Ako ne bode ta opazka zadoščala, hočemo prihodnjič dotične trgovce z imeni ograjati. Veliko je uglednih trgovin, katere bi rade preje zapirale, ali iz konkurenčnih vzrokov ne morejo.

Ponesrečil se je včeraj na Pre-šernovi slavnosti Ivan Mramor. Padel je s karuslja ter se lahko poškodoval.

Odvetništvu sta se odpo-vedala g. dr. Fr. Munda in dr. Mih. Truden.

Došlim Srbom in Hrvatom na čast je bil v soboto zvečer na vrtu „Ilirije“ koncert, ki se ga je udeležilo mnogo občinstva.

Osabne vesti. Magistratni eks-peditor g. I. Kališ je premaknjen v III. činovni razred. Mestni komisar g. Albin

Semen je imenovan za prvega magistratnega komisarja. — Promoviran je bil na Dunaju za doktorja prava g. Erih Mosche iz Ljubljane. G. Mosche je stopil za praktika k višjemu deželnemu sodišču na Dunaju.

Ij **Umrli** je Marica Klemenčič.

Ij **Kolesar povozil**. V soboto popoldne je povozil na Cesti na Južno železnico neki dosedaj še neznan kolesar 3letno Pavle Fuginove in jo tako močno poškodoval, da so jo morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Ij **Kolo odpeljal**. Pred nekaj dnevi je prišel k mehaniku Ernestu Speilu neki moški, kateri si je izposodil kolo vredno 80 kron in ga dosedaj še ni vrnil.

Ij **Potresno tresenje**, ki je imelo središče okoli 700 km. oddaljeno je včeraj ob 1. uri 22 min. zabeležila tukajšnja potresna opazovalnica.

Ij **Pri tatvini zasačil**. V stanovanje Marije Šimencove v Gradišču št. 14 je prišel v soboto brezposelni čevljar Avgustin Čebul in ko je videl, da ni nikogar v sobi, je porabil priliko in ukradel nekaj denarja. Ko je pa Čebul odhajal, ga je opazil sin Simončeve, ga prejel in izročil policijskemu stražniku. Izročil se je sodišču.

Ij **Generalni inspektor artillerije** fzm. Alfred vitez Kropatschek je došel v Ljubljano.

Ij **Na Prešernovi slavnosti** v „Zvezdi“, je našel sprevednik drž. železnice Ivan Grilc z late brožo. Dobi se v Sp. Šiški št. 196.

Ij **„Lada“**, društvo jugoslov. umetnikov, bi se bilo imelo ustanoviti v soboto zvečer. Enaka društva so si že ustanovili Belgari, Hrvatje in Srbi. „Lada“ ima namen prirediti med jugoslovani umetniške razstave. Ker si pa v soboto navzoči glede naloge društva niso bili na jasnem, so izvolili gg. Vesela, Smrekarja in Gabra, da se informirajo, kakšno bo društvo. Sestanek se je vršil v kavarniških prostorih „Ilirije“.

Razne stvari. Najnovejše.

Mednarodni odvetniški shod bo začetkom meseca oktobra v Lütlichu.

Lakotna Španska. Iz Andaluzije v južni Španiji prihajajo poročila o silni lakoti, ki vlada v tej pokrajini. Španska vlada je za olajšanje bede dovolila 12 milijonov pezet.

Strela ubila je na fužinah grefa Renarda na Saksenskem tri, težko ranila pa 12 oseb.

Velika nesreča v Fermu. Med službo božjo dne 16. t. m. v ubožnici se je vdrl tlak. Ubityh je bilo 16, ranjenih pa 32 žensk.

Umrli je znani priljubljeni dvorni pirotehniki Sturmer, star 75 let.

Redka petindvajsetletnica. Avstrijski carigrajski poslanik pl. Calice je praznoval 15 t. mes. petindvajsetletnico, kar je postal carigrajski poslanik.

Boj klobukom. V Londonu se je ustanovilo društvo, čegar člani se zavežejo, ob vsakem vremenu hoditi brez klobukov.

Cesarske pesmi niso hoteli peti dijaki koncem šolskega leta gimnaziji v Klatavi. 140 dijakov raditega ni dobilo izpričeval.

Magistratne poslopje se je podrl v Wehylovu na Rusko Poljskem. 20 oseb je ubityh.

Morilka se je obesila. V ječi okrajnega sodišča v Bensenu v Šleziji se je obesila 66 let stara hišna posestnica, ki je bila obdolžena, da je zastupila svojo hčer in njenega moža.

Darovi.

Poslani našemu upravništvu.

Za pogorelce v Horjulu: Z Ježice 5 K; gospod prelat Jan Rozman v Ljubljani 10 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ormož, 17. julija. Včeraj so Nemci tu imeli Schillerfest. Tulili so na vso moč. „Slavnestni govor“ je imel Vastian.

Komorn, 17. julija. Tu se je vršilo konstituiranje neodvisne stranke. Grof Apponyi je imel govor, v katerem je pozval narod naj ne odneha od vojaških zahtev, češ, da je mažarski poveljni jezik produkt državne potrebe za Ogrsko. Narod v tem pogledu noče nobenega kompromisa in miru ne bo, dokler se to vprašanje za narod polno ne reši.

Budimpešta, 17. julija. Sedemnajsetni Stefan Orahos je umrl ljubimca svoje matere, Gabriela Raca, ker ta ni dovolil, da bi mladenič nadaljeval svoje študije.

Budimpešta, 17. julija. Odvetnik dr. Rosenberg se je z avtomobilom ponesrečil. Dobil je nevarne rane.

Belgrad, 17. julija. Pred kratkim ustanovljena slovanska banka namerava otvoriti slovanski trgovinski muzej, ki bo omogočil razstavljanje blaga slovanskih trgovcev in obrtnikov.

Trident, 17. julija. Poslanca Bonattija je njegov brat v prepiru radi dedščine zabodel.

Neapolj, 17. julija. Dva potepuha sta vdrla v stanovanje brata ministra Mirabella in sta ranila njegovo gospo. Zločince so že zaprli.

Bruselj, 17. julija. Tu slavijo slovesno 75letnico narodove neodvisnosti s sprevedom vseh društev in procesije. Kralja so navdušeno pozdravljali.

Pariz, 17. julija. Doslej so iz potopljenega podvodnega čolna „Tarfadet“, ki so ga dvignili, izvlekli štiri mrtva trupla.

Berolin, 17. jul. Cesar Viljem se v kratkem snide s princem bavorskim. Sestanek je baje v zvezi z zmago centruma pri volitvah za deželni zbor.

Berolin, 17. julija. „Berl. Morgenpost“ poroča iz Essena: Tu je imel 175. pehotni polk vaje po navodilih, danih osebno od cesarja Viljema. Cesar je uporabil strategijske pridobitve rusko japonske vojske.

Varšava, 17. julija. Upravni svet železnice Varšava Dunaj je uvel ravnopravnost poljskega jezika z ruskim na tej progi in ugodil tozadevnim željam železniškega osebja, ki je napovedalo stavko, ako se ne uvede poljski občevalni jezik.

Peterburg, 17. julija. Pričakujejo, da se kapitan Kladov povrne v pomorsko službo.

Peterburg, 17. julija. Svjatopolk Mirskij bo imenovan za predsednika državne dume.

Magdeburg, 17. julija. „Magdeburg. Ztg.“ poroča iz Peterburga: Witte, baron Rosen in profesor Martens, bodo odpotovali v sredo v Ameriko. Witte gre najprej v Pariz. Jutri se vrši pod carjevim predsedstvom ministrski svet, ki bo določil polnomoč pooblaščenec. V Peterburgu poznajo glavne točke japonskih pogojev. Japonska zahteva, da se ji izroči Sahalin in polotok Liaotung, se poderejo vladivostoške utrdbe, vrne Kitajski Mandžurija, prizna japonski protektorat nad Korejo, izroči železnico Harbin-Port Artur japonski upravi in plača vojno odškodnino 3000 milijonov frankov.

Berolin, 17. julija. Iz Peterburga poročajo, da ne bodo mirevnih pogojev predložili ljudskemu zastopu, da jih odobri.

Tokio, 17. julija. Iz Mandžurije ni nikakih poročil. Iz tega sklepajo, da se ofenziva še ni pričela. Med rusko armado je epidemija. Umrlo je več sto ruskih vojakov. V Mandžuriji je pričela deželna doba.

Peterburg, 17. julija. Kitajci na bojišču pripovedujejo, da je vsled vročine mnogo Japoncev zbolelo zlasti v okolici Mukdena za kolero in kugo.

Peterburg, 17. jul. Ojama je prosil mikada, naj pusti, da se vojska nadaljuje do popolne japonske zmage. Japonski narod s tem ni zadovoljen. — Mikadu so podali nasprotno prošnjo v kateri pravijo: Dvakrat že je bil pripravljen Sedan za rusko armado, a oba krat se je rešila, in če zdaj žrtvujejo Japonci še stotisoč mož, bi bil uspeh vendarle, da se Rusi potisnejo za nekaj milj nazaj. Da bi vzeli Harbin in Vladivostok, bi bilo treba še mesecev vojske in ogromnih žrtev. Čemu torej nadaljevati vojsko? Naj se sklene takoj mir!

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Zahvala.

Najtoplejšo zahvalo izrekam vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je pogreb prerano mi umrle sestre

Helene

izvršil tako ginljivo lepo.

Posebno zahvaljujem č. gg.: domačega župnika Antona Kocijandčiča, kaplana šentrupeškega, kaplana Mencingerja in o. salezijanca Povšeta, ki sta prihitela pokojnici izkazati zadnjo čast.

Hvala tudi pevcem za lepo zapete nagrobnice, dekletom in deklicam, ki so nosile vence in vsem, ki so spremljali pokojnico na zadnji poti.

V imenu vseh sorodnikov

Franjo Neubauer
1435 katehet — kot brat.

Kovaškega pomočnika sprejme takoj

v trajno delo kovanje konj in vozov.

Franc Rupar, kovaški mojster.

P. Škofjaloka št. 16. 1433 1—1

Učenec

ki je dovršil vsaj dva razreda srednjih šol se sprejme

v tiskarski pouk.

Več pri upravništvu „Slovenca“.

Razglas.

Mlekarska zadruga na Vrhniki postavi **ново stavbo.**

Načrti in proračun se dobé pri načelništvu. Ponudbe, katerim se mora priložiti 100% varščine, naj se vložijo do 21. t. m.

Odbor pridrži pravico izbirati med offerenti brez ozira na ceno.

1402 3—3

Odbor.

PODOBE

srce Jezusovo in Marijino, cesar in cesarica, 80 cm. visoke in 75 široke, v lepih okvirjih, se radi selitve cenó prodajo.

1405 2—2

Kongresni trg 13, I.

Peter Lukas

Šelenburgove
ulice št. 6.

docela jamči za jako pristoječo

obutev.

Elegantna fasona, zmerne cene.

1432 3—1 Kot bivši topničarski polkovni črevljar

specijalist za brezhibne jahalne črevlje.

Jutri, 18. julija

velik koncert

vojaške godbe.

1432 1—1

Začetek ob 7. uri zvečer. o Vstopnina 40 vin. Otroci prosti.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje

I. Kenda.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna zvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
L. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.
18 150—75